

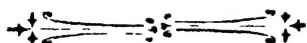

શ્રી ગણેશનમઃ

પ્રવીણ-સાગર.

નાટકનાં ગાયનો.

રચાવી અને છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,
હસિદાસ હેમજીભાઈ ભાવનગરવાળા

એન્ડ કો

વિજય નૌતમ નાટક સમાજના માલીક.
અમદાવાદ

રચનાર

કવિ—ખીમજી વસનજી ભટ્ટ.

બગસરાવાળા)

તે મુદ્રાત્રય/પ્રથમાં પહેલ ભાગાભાષિત ગાનારે લે
i. કે. રત્ન પોળમાં મર્યાદા—અમદાવાદ.

વૃત્તી પહેલી. પ્રત ૧૦૦૦

વત ૧૯૭૨ સને ૧૯૧૮

ગોંત ૦—૨—૦

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાત કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૬૫૮૧

ચેતવણી.

સને ૧૮૬૭ ના રથ મા આકટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી ,
પ્રસિદ્ધ કરનારે સર્વ હક્ક પોતાના સ્વાધીન રાખ્યા છે
માટે પ્રસિદ્ધ કર્તાની રજા સિવાય કોઈએ આ નાટક
તથા તેમાંના ગાયનો છાપવાં-છપાવવાં, વેચવાં-વેચા-
વવાં કે ભજવવાં-ભજાવવાં નહીં.

શ્રી

પ્રવીણ-સાગર નાટકના પાત્રો

પુરૂષ પાત્રો.

મહાદેવ	...	અજન્મ આતિનાશી જગતના આદિકારણ.
વિકરાનંદ	...	શિવગણ-અને આપીત જન્મે રંગસિંહ
વિચિત્રાનંદ	...	શિવગણ-અને આપીત જન્મે સાગર.
નારદજી	...	દેવરૂપિ.
નીતિપાળ	મંચજાણીના મહારાજા-પ્રવીણના પીતા.
સાગર	...	નેહનગરનો યુવગજ. (પુર્વજન્મે શિવગણ વિચિત્રાનંદ.)
ભારતીનંદ	...	સાગરનો મિત્ર.
રંગસિંહ	...	એક જાગીરદાર. (પુર્વજન્મે શિવગણ વિકરાનંદ.)
મદનપાળ	રંગસિંહનો માનીતો સગાહકાર.
સત્યસિંહ	...	રંગસિંહનો નોકર.
મફતીયા મુસુદી	...	મદનપાળની મહેરબાનીથી રંગસિંહને ત્યાં મુસુદી તરીકે રહેલો નોકર.
યુવક	...	નેહનગરનો નિવાસી.
નિર્મળરાય	...	નીતિપાળનો પ્રજ્ઞાન.
રૂડસેન	નીતિપાળનો દુમાર.
પ્રભાનાથ	...	અદ્રિકાશ્રમ નિવાસી સિદ્ધ.
પ્રદીપસેન	...	સાગરનો પીતા.

સ્ત્રી પાત્રો.

પાર્વતીજી	...	મહાદેવિ, શંકરની વિભૂતી.
ચિત્રકળા	...	શિવગણુ વિદિવાનંદની પત્નિ અને આપીત જન્મે પ્રવીણ.
પ્રવીણ	...	નીતિપાળની પુત્રી. (પુર્વજન્મે ચિત્રકળા.)
પુષ્પા	...	પ્રસીણની સખી.
ગરજી	...	મહનપાળની સ્ત્રી.
ઉષાજન.	...	રંગસિંહની નાયકા.
લલિતા) ચાતુકી)	...	ગાયકાઓ.

શિવગણો, સરદારો, માળી. સિદ્ધમંડળ—આચાર્ય—અધ્યક્ષાઓ,
વારાંગનાઓ, સખીઓ વિગેરે.

સ્થળ—કૈલાસ, મંચળ પુરી અને નેહનગર.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૬૫૯-૮ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ પ્રવાસીનાગર ના ૨૩ ગાંધીયનો

વિષય ૬-૧-૨-૪

શ્રી ગણેશાયનમ.

પ્રવીણ-સાગર.

નાટકના પ્રવેશવાર ટુંક હકીકત.

મંગળાચરણ—વસ્તુ વિવેચન.

અંક પહેલો.

પ્રવેશ ૧ લો—શ્રી કૈલાસમાં—શ્રી ઉમા-માહેશ્વરનું શિવરાત્રી મહોત્સવ પ્રસંગે શિવગણ જાંતનું પુજન. આદ્ય દોષિત હરેશ શિવગણ વિચિત્રાતંદ્ર, ચિત્રકુળા અને વિક્રમ ઇંદને શ્રાપ.

પ્રવેશ ૨ જો—પ્રવીણનો આવાસ-પ્રવીણનો સખીઓ સાથે વાણી-વિલાસ.

પ્રવેશ ૩ જો—જંગલ-સાગર પોતાની હદમાં વગર પરવાનગીએ શિકારે આવ્યો; માણસો સાથે લડાઈ કરી પોતાના સરદાર રંગસિંહને હેઠ કર્યો તેના ક્રોધ વિચારમાં નહારાળ નીતિપાળ. સરદારે સાથે સાગરનું આવડું. સાગર, નીતિપાળ વચ્ચે વીર-વિવાદ. આદ્ય રંગસિંહને બંધન મુકત કરાવી, મુલેહના પરિણામે અત્યાચર્ય સાગરને મિજમાન તરિકે નીતિપાળે પોતાની રાજ્યધાનીમાં ગઈ જવા.

- પ્રવેશ ૪ થો—મદનપાળનું ઘર—મદનપાળની સ્ત્રી ગરબુ થાવન બહારમાં. ગત્ સ્થીતિ સાથે ચાલુ સ્થીતિની સરખા-મણી સખંધે મદનપાળ તથા ગરબુની વાતચીત. બંધનમુક્ત થયેલા રંગસિંહનું આવી અપમાન થયાનું બહાર કરી દિલ્લગીર થવું. મદનપાળનો દિ-લાસો. બોલો રંગસિંહ નિયતો નિયત દયાળુમાં.
- પ્રવેશ ૫ મો—રસ્તો—હારતીનંદ અને પુષ્પાની પ્રથમ જિજ્ઞાસુ.
- પ્રવેશ ૬ ઠો—રાજમાર્ગમાં પ્રવીણ આચાર્યનો નજરખાગ—પ્રવીણ સખોઝો સાથે ગરબાતી ગમતમાં. મુઝા પ્રવીણની મંડી મસ્કરી. બાદ સાગર—પ્રવીણનું પ્રથમ પ્રેમ દ્રષ્ટિ મિત્રન,
- પ્રવેશ ૭ મો—રંગસિંહનો મહેલ—નિયતો નિયત માં દયાયેલા રંગસિંહની હજુરમાં સત્યસિંહ. બાદ મદનપાળની કૃપાવડે મફતીયા મુસુદીની નિમણૂક અને કબા-બનની ગમતનો આનંદ.
- પ્રવેશ ૮ મો—મહારાજ નીતિપાળની રાજ્ય કચેરી—મહારાજ નીતિપાળનો નેક ન્યાય. પ્રવીણ લજ્જનો વિચાર. આકાશવાણી. સિદ્ધ પ્રમાનાથનું પ્રગટ્ય. આશ્ચર્યચક્રિત ટેલો.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—રંગસિંહની ખાનગી બેઠક—નિયતી નિયતા સામે સત્યસિંહની સત્યતા. આદિ નિયતા દયાશુથી સત્યને રૂપસદ.

પ્રવેશ ૨ જો—પ્રવીણ ભૂવન-પ્રવીણની સાગર પ્રત્યે પ્રેમ લીનતા. છબિ ચિત્રી-કવિતા રચવાની પ્રવર્તિમાં. પુષ્પાનું આગમન. છબિ કવિતા છુપાવવાનો પ્રયાસ. યુક્તિવંત પુષ્પાએ યુક્તિથી બેયું-જણવું. પ્રવાસી ગાયકાઓનું આવવું. રચેલી કવિતા ગવરાવવી. વિદ્રતા સાથે રસ અલંકારથી રચેલી કવિતા. આપ લાભાર્થે લઈ ગાયકાઓનું જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—સાગરનો રાજ્ય મહાલય—સાગરની હજુરમાં આવી પ્રવીણ રચિત કવિતા પ્રવાસી ગાયકાઓએ ગાઈ તે સાગરના કદરદાન કદમમાં ભેટ ધરી જવું. સાગરને પ્રવીણની યાદ. પ્રેમબંધનમાં બંધાવું. ભારતીનંદનું સુચન. પ્રથમ પ્રેમ પત્ર લખી તે પ્રવીણને પરોચાડવા ભારતીનંદને મોકલવો.

પ્રવેશ ૪ થો—રસતો-ભારતીનંદ બજાવાના વેશમાં. શિવપુજન અર્થે સખીઓ સાથે પુષ્પાનું નિકળવું. સ્વીયર્તવ્યનું વિવેચન. આદિ પુષ્પાથી મળી ભારતીનંદે પત્ર આપી પ્રવીણ-સાગર મિત્રાપનો યુક્તિસંકેત બતાવી જવું.

પ્રવેશ ૫ મે—પ્રવીણ આવાસ-સ્વપ્નામાં સાગર સાથે થયેલાં
 જનના આનંદમાં પ્રવીણ. સખીઓની ગમત. બાદ
 જનની અનુભૂતિ લેવા માણતું આવવું. અયોગ્યથી
 જન ન કરવાની પ્રવીણની દ્રઢતા જણી, માણતું
 જવું બાદ ભારતીનંદ સાથે આવેલો સાગરનો પ્રેમ
 પત્ર પુષ્પાએ પ્રવીણને આપવો.

પ્રવેશ ૬ ડો—રાજ્ય બગીચાનો રસ્તો-પ્રવીણ મિત્રન અથે
 સંકેત પ્રમાણે ભારતીનંદ સાથે સાગરનું હકીમ
 વેશે આવી આગીને મળવું. પ્રધાનનું આવવું.
 જિમાર પડેલી પ્રવીણના ઉપચાર માન સહિત
 પ્રધાને નીતિયાળ પાસે હકીમ અનેકા સાગર
 ભારતીનંદને લઈ જવા.

પ્રવેશ ૭ મે—પ્રવીણનું શયનભૂવન-સાગર વિયોગથી પ્ર-
 વીણની અસાધ્ય જિમારી. પ્રેમી વિયોગ પ્રેમીહૃદ
 યની વરાળ. પુષ્પાનું શાન્તવન. મહારાજા નીતિ-
 યાળના હકમથી ઉપચાર કરવા, હકીમ-સાગરનું
 ભારતીનંદ સાથે આવવું. ઓળખ. મિત્રન. હૃદયના
 ઉભરા નીતિયાળ આગમના અગર પ્રેમ મરત
 સાગરની અસ્થીરતા. પ્રેમ હૃદયને તથા હૃદય વગરના
 થયેલ પ્રેમીનું જવું. પ્રવીણની વિપપાન તૈયારી.
 માતા પીતાનું આગમન. અચાનક વિશક્તિએ આવી
 અર્વાની અન્યથા વચ્ચે વિપપાન ઝડપી લેવું.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—મદનપાળનું ઘર—મદનપાળની ગેરહાજરી સમજ
ગરજુનો અણગમો. મદનપાળની પટુતા. બાદ અ-
વળાં કૃત્યથી અટકવું નહીં તો પરિણામ અરામ છે
એવી મહારાજા નીતિપાળની ચેતવણીથી ગભરાયે-
લા રંગસિંહનું આવવું. હિંમત મળવી. ડખાળ-
નના નાચ મુજરાનો આનંદ. છેલ્લે રૂપસદ પામેલા
સત્યસિંહનું રંગસિંહને સત્યભાન કરાવવા આવવું.

પ્રવેશ ૨ જો—સાગરભૂવન—પ્રવીણ બુદ્ધાધમાં સાગરનું શાન્તિ
હિા જીવન. શાન્તિ માટે પીતાની આજ્ઞા મેળવી
ભારતીનંદ સાથે વૈરાગ્ય વૃત્તિથી હરદ્વાર જવું.

પ્રવેશ ૩ જો—પ્રવીણ આવાસ—ભારતીનંદથી સાગર સંન્યાસી
થઈ હરદ્વાર તરફ ગયાના સમાચાર પુષ્પાએ જાણી
પ્રવીણને કહેવા. પ્રવીણની મુચ્છા ભારતીનંદનું
આગમન શોકમય દશા. કુમાર પ્રેમ હૃદયને કંપકે.
ભારતીનંદનો દિવાસો.

પ્રવેશ ૪ થો—મદનપાળનું ઘર—નિયતાનું પરિણામ રંગસિંહને
પ્રશ્નાત્તાપ. પ્રભાનાથનું દર્શન. રંગસિંહને શિવ-
ગણપદ પ્રાપ્ત થવું.

પ્રવેશ ૫ જો—હરદ્વારમાં સિદ્ધ પ્રભાનાથનો આશ્રમ—સાગરનું
ભારતીનંદ સાથે પ્રવેશવું શાન્તાર્થે સંન્યાસ દિક્ષાની
પ્રાર્થના. પ્રભાનાથ સિધ્ધે ભવિષ્ય કહી રાજવાનીમાં
જવાની આજ્ઞા આપવી. સિદ્ધિનો ચમત્કાર.

પ્રવેશ ૬ ઠો-રસ્તો-સાગર વિયોગે પ્રવીણ દશાના વિચારમનોંપુષ્પ ।
પુષ્પા ભારતીનંદનો મિત્રાપ. મહાશયજમાં સર્વેએ
નેહનગર આવવાનું આમંત્રણ.

પ્રવેશ ૭ મો—સર્વનું મિલન. (સદ્ પ્રમાનાથનું પ્રાગટ્ય.
પ્રવીણ-સાગરનો હસ્તમેળાપ શુદ્ધ પ્રેમીઓની
મહત્તા. પ્રવીણ-સાગરનું પુનઃ શિવગણ પદને
પ્રાપ્ત થવું. અને શ્રીઉમા-માહેશ્વરનાં મંગળમય
દર્શન સાથે પ્રયોગનું પુર્ણ થવું.

શાન્તિ !

શાન્ત ! !

શાન્તિ ! ! !

શ્રી.

પ્રવીણ-સાગર.

નાટકનાં ગાયનો.

અંક ૧ સો.

સુવધાર—

૧

વહું ભાવ ધરી શ્રી એક દંત

દિપી રહ્યો છે યશ દિગંત—

ટેક.

સવેં કરે છે મંગળ સારું,

કાર્યા રંભે સ્મરું તહમારું

તેમ સ્મરું હું તજીને તંત—

વહું.

રિદ્ધિ સિદ્ધ ના આપજ દાતા

વિદ્ય હરણ ત્રિભુવનના ત્રાતા

માનું ગણ નાયક મહત—

વહું.

બાળાઓ—

૨

સાહેલીરે, સાચા પ્રીતમને પિછાણીએ,

ઓ આલીરે, જીવનનો લ્હાવ એજ જાણીએ—ટેક.

પ્રેમ પુષ્પ ખીલ્યું, કરમાવા ન દીજીએ

પાત્ર લેદ બાણી, પિછાણી કામ કીજીએ
 શુદ્ધ પ્રેમને પિછાણે,
 જગત દહાવ સત્ય બાણે;
 બાણીને પ્રીતિ રસ પીજીએ.....સા.

અમ્મરાઓ—

૩

મહારાજ અમર ત્રિપુરાની
 રમણું પ્રણવ પરિબ્રહ્મ હરિહર.....ત્રિ.
 ઘટ રવી બિંબાકાર આપનું,
 તેજ વશ્યું છે સહુ ઘટ ઘટમાં.....ત્રિ
 અજરામર હરિહર પ્રહ્લાની,
 ત્રિષુટી સાચી વર્ષી રહી અમ ઉરમાં....ત્રિ

નારદ—

૪

રટ મન રાધાવર રાધાવર—
 જેના ઉદરે, રહ્યું સમાઈ, આ સઘળું સચરાચર;
 પરમ શાન્તિ મય, મોક્ષ મેળવવા, શ્રીહરિની સેવાકર—રટ.

પ્રવીણ—

૫

વસંતની. ખીલી, રૂતુ. સુખ દેણ,
 લોલાવે. એ, શ્રુષ્ટિ નેણ— ટેક.
 રાજ વસંતની સત્તા સોહાઈ,
 વિરહી જળે દિન રેન.....વસં,
 રૂડો રૂતુ રાજ, ખીલે ખીલાવે,
 અળાળા બનાવે બે ચેન.....વસં.

સખીઓ—

૬

સખી તહું કેમ રિસાયે પડે ?

લલનાનું લાવણ્ય વસંતે (૨)

પધારતાં રૂતરાજ યૌવનાં, વિકારને પકડે.....સખી.

પ્રવીણ—વહો વેણ શાં ! સૌ સખી આતે, આ હૈયું ઉછળે,
આરાધે પ્રિય કાન્ત ચંદ્ર નિશદિન તહું નિજ અંતરે..સખી

ગરબુ—

૭

જમાવું, જખરો, જોળન જંગ

રસિલાથી ઉડાવું રંગ—

ટેક.

હંસ સરખી મહારી ચટકતી ચાલથી,

આશક અદ્ધર ઉડાવું, જોડું જોડાવું રંગઢંગ-જમા.

મીઠી મરમાળી મહારી, અણિયાળી આંખથી,

કામ કટાક્ષે લેદી (૨) ઘાયલ કરું અંગલંગ-જમા.

ગરબુ—

૮

આવો આવો અલખેલા સુખાન,

કરાવું પ્રીતે પ્રીતિ રસ પાન.....ટેક.

મદન—પ્રેમ ઘેલો વિયોગી. આવો આવો અલખેલી

પ્રેમ ખ્યાસેથી જાયે આ જાન.....આવો.

ગરબુ—જાઓ સતાવો ગભરાવો નહીં જા.

મદન—જાય કદી જાન તોય થાઉં કુરખાન.....આવો.

પુખા—

૯

ખીલી કુલ વાડીનું, કુલ ખીલ્યું ખહારમાં (૨)

પરદેશી પ્રેમી, પ્રીતે સંભાળજો પ્યારમાં....ખીલી.

ભા કુત્રેલું પુલ નહીં, દઉં હુ કરમાવા,

પરાયા હસ્તે ન દઇશ કદી જવા,

પુષ્પા—વિદેશી રાજ પુષ્પોની પાંખડી ચુંથ.યના.....ખીલી.

ભા—કુસુમ કળિ ખીલતી જોઇ આવ્યો,

જમર મધુરસ લો.....ગી

વિકસી કળિ મધ નહીં અ.પે તો

લોગી ખનશે રો.....ગી

(હવે પધ.રો, ખસ જશોજ)... ...પ્રીતે.

સખીઆ—

૧૦

સખીરી ઉગ્યે. ઔષધિ પ્રાણ,

પ્રકાશે શીતળ ચંદ્ર સુખાણ;

પદ્મિની વસી સરોવરે નલે વસે પ્રિયકાન્ત,

અમિરસ સીંચિ રનેહથી કાન્ત રહ્યો કાં શાન્ત ?

શીતલ કિરણ કેરૂં દાન દઇ અમિરસ પાન

કરો રનેહ જલે સ્નાન

સકળ શ્રુષ્ટિની દાઝ ઝટ અતરમાં લીજીએ;

ટાળી દાહક તાપ, સુખકર શીતળ કીજીએ;

કૃપા કરો, પ્રેમ ધરોને ભયહરો.....શીતળચંદ્ર

હાજીન—

૧૧

દીલ હર લીનો, ખાંકે નેનાંસે ઘાયલ કાંકે ગયો

કાટ કલ્લેજ મેરા, હાજીર કરદઉં,

તોખી ચલે ગયો, પ્યારો રે...—ઘાયલ

હીરદે કમલ મેં, આગ લગી હય
કળ નિર્જી એ ચિત, ચોર રેઘાયલ.

વારાંગનાઓ—

૧૨

મેરે ઘરન આયો રે, સાવરીયો
હુલારો નહ-ના આયો રે સાવરીયો
તલક તલક સારી રેન ગુમરી...હાં.
ખાલમ નહીં આયો રે.....સાવ.
ખિજકી નવેલી, યૌવન ખીચી...હાં.
કળુ ન કાનો આયો રે.....સાવરી.

સિદ્ધ વાણી—

૧૩

રાજન હૃદય વિચાર જે, તુજ સુતા સમ ભૂવનેશ્વરિ;
નવ લગ્ન કરજે તું કદી, પણ અનુમતિ વણિ પ્રવીણની

અંક ૨ જો.

મદ-મ૦-મુ૦—

૧૪

પ્રપંચના પોખાર પૃથ્વીમાં પ્રપંચની પહેલાઈ,
 કાળાં ધોળાં કારજ સાથે, પ્રપંચની સગાઈ—
 કલહાર લાવીએ, ગમત ઉડાવીએ;
 જમા જમાવીએ, ને રોફ મારીએ.....ટેક.
 પીડા પતી જશે, ખમાં ખમાં થશે
 ખીરસાં કડક થશે, ને જોર જામશે.....પ્રપંચ.

ગાયકાઓ—

૧૫

કટિ ફેંટ છે.રનમેં, બ્રહ્મટી મરોનમેં,
 સીશ પેંચ તોરનમેં અતિ ઉર ઝાયકેં,
 મંદ મંદ હાંસનમેં, બરૂની બિલાસનમેં,
 આનન ઉજસનમેં, ચકચૌધ ધાયકેં;
 મોતી મનિ માલનમેં, સોસની દુસાલનમેં,
 ચિકુટી કે તાલનમેં ચેટક લગાયકેં,
 પ્રેમ જ્ઞાન દે ગયો ન જાનિયેં કિતે ગયો,
 સુપંથી મન લે ગયો ઝરોંખે દ્રગલાયકેં.

પુખા—

૧૬

ધીરી તું ચાલ, થા ન ઉતાવળી,
 શીઠ અલી આજે બને છે તહું ખડાવરી (૩)

પ્રવીણ—મહાર્ અંતર હુલસાય,
 હૃદય કાંઈ કાંઈ થાય;

અલી શાની બને છે તહું વેવલી
પુખ્પા—દિસે હરખાતી આલી તુંતો બેવલી (૩)

ગાયકાઓ—

૧૭.

મુગધ સમીર જૈસે, હંસ બાર છીર જૈસે,
ભૂ જલ મિહીર જૈસે મયૂષી ચઢાયકે;
પારદ કુમારિ જૈસે, હરી સ્વાંતધાર જૈસે,
અંમ્ર એનસાર જૈસે, ધૂમ ઉર આયકે;
ઉકિત એકદંત જૈસે, શુદ્ધ બોધ સંત જૈસે,
મિત બાત મિંત જૈસે, સેનન જનાયકે;
પ્રેમ બાન દે ગયો, ન જાનીયે કિતે ગયો,
સુપંથી મન લે ગયો ઝરોમેં દ્રગ લાયકે.

સ ગર—

૧૮

પ્યારી પ્રમદા પ્રાણ, પ્રવીણ મળ્યો પત્ર પ્રિયકરનો;
દેવી પ્રેમ તમોને અપી આરાધુ, હૃદયેશ્વરિ.
તમ વિણ તન આ, તલસે હાય, નયને નિહાળ્યે શાન્તિ ધાય.

પુખ્પા-સખીઓ—

૧૯

ચાલો ચાલોને શીવ પુજવા સાહેલીરે,
જઘએ, સઉ મળી સાથ, સ્મરિયે દીનનાથ...ટેક.
અખંડ જ્યોતિમય હરિ, અગમનિગમ પરિગ્રહ,
સ્વયં પ્રકાશી સદા શીવે, ધરી ઉમિયા અધ્યાગ.
એવા હર સાહમણા.....સાહેલી
સ્વયં ભુ ઝંકાર. ત્રિભૂવનસાર—ચાલો.

પુખ્પા—

૨૦

નારી નવરી નખોદ વાળનારી થાય છે. સાંભળો ખડેન (૨)
 પરનિંદા પુજ્ય ગણી કુલટા અથડાય છે સાંભળો ખડેન (૨)
 સંસાર સ્વામીનો. જેરી બનાવે તેહ
 દીન દીન દેહ દમે, દારા દુઃખ દેણુએ-સાંભળો ખડેન—
 નારી નઠારી એતો, નર્ક કેરી ખાણુ છે;
 સન્નારીથી સદાય, ઉગે કુળભાણુ છે સાંભળો ખડેન—

પુખ્પા—

૨૧

પધારો પરદેશી, ના દેશો નિર્દેશીને દોશ.
 ભા—આણો શીદ મુજ પર રોષ....પધા,
 ખીડ્યું થાવન પુર બહારમાં, સાંભળ સુંદરિ વાત-અરે તું-
 બહુગારી બહુ કરી કાં ! ચાલી દઇ ઉત્પાત.....પધારો.
 પુખ્પા—રઘિયાળા આ રાજ માગ પર થાય ન આવી વાત-અરે.
 કરશે કઢણા કેશવજીતો, થશે મનગમતિવાત-પ.

સખીઓ—

૨૨

દીકરી, સાસુજીને, માતા કહી બોલાવજો,
 દીકરી, સસરાજીને, દાદા કહી બોલાવજો;
 દીકરી કુળવંતાં હોતો રૂકું કહાવજો.

પ્રવીણ—

૨૩

સ્નેહી સાગર છે, મહારો પ્રાણુ (૩) રે,—
 સદગુણ સાગર, હૃદય વત્સલ એજી,
 પ્રિય રસિલો એ, નાથ નગીનો એ,

હૃદય રમે છે એ, મહારો શ્યામ-(૩) રે,—સ ૦
રાજ રૂપાળો એ રસિયો રસાળો એ,
રનેહે સમરૂં હું, આઠે જામ (૩) રે,—સ ૦

પ્રવીણ-સાગર—

૨૪

પ્રિય તમને પામિ, પુરા પ્રેમથી, પ્રિયઘેલી દારા,
પૂજારી થઈને, પ્રિય પ્રાણુની, પુણું હું ખ્યારા—
કાન્ત કળાધર મહારા, રિવકારો રજની દારા;
સેવું સ્વામિને દિન જામિની, માનીને મહારા.....પ્રિય.
સાગર—નવલ કિશોરી નારી, સાગરની પ્રેમી ખ્યારી
હૃદય પ્રતિમા, સ્થાપું પ્રેમથી, મુજ પ્રવીણ દારા -પ્રિય.

અંક ૩ જો.

મદન—

૨૫

શાને રિસાય તું કામિની ?
કહે અલી શાને રિસાય તું કામિની.
હુંતો માળા જપુંછું, તુજ નામની—કહે.
ગરજુ—મહારો છો શ્યાને, આ વેણુ તણું બાણુ;
કુણી કદળી. કુહાડે નાખો હણી.....શાને,
મદન—માન ખ્યારી મહારી, ઓ ગોરી ગુલજર.
ગરજુ—ભલે આવો પધારો પ્રીતિ ઘણી.....શાને.

ડાખાજન—

૨૬

લગન મોહે લાગીરે, ખાલાપનમે,
 લગન મોહે લાગી, કટરીયાં મોહે લાગીરે—ખાલા૦
 ખિરહુ જગાવે, તન અકુલાવે,
 રસિલેકી રંગવાંકી કટરીયાં મોહે લાગી—ખાલા.
 પતિયાં પઠાઓ, ખેદ બુલાઓ,
 જાદુકી ચોટ મારી, સાવરીયેને ભારી—ખાલાં.

સાગર—

૨૭

હૃદયમાં, હિંમત રહે નહિ જરી,
 અનંગ સતાવે, ભાન બુલાવે,
 સ્થાન ગયો, વિસરીહૃદય.
 વન ઉપવન, તરૂની કુંજોમાં,
 ચેન પડે ન જરી,
 પ્રિયા વિરહથી પ્રેમી કેરું,
 દૈવત જાયે સરી...હૃદય.

સાગર—

૨૮

સુણજો, સજ્જન સ્થાનમાં બંધુ મારારે,
 માયા કોઈની ન થઈ, ન થશે બંધુ મારારે,
 ફાગટ ફાંફાં મારશું, બંધુ મારારે,
 નહી કોઈ આવે સાથ, સમજો બંધુ મારારે,
 દીન દયાળુ પ્રભુ ભજો બંધુ મારારે,
 અંતે અંતે સાથ, સમજો બંધુ મારારે.

પ્રવીણ—

૨૯

સાગર ઝટ ચડજો બહારે—પ્રીતમજી પ્યારા—
 વિશ્વાસે રહીશ તહમારે—પ્રીત૦
 બહાલાજી મહારે, સઝપણ તહમારું એક સાચું,
 બીબું છે સર્વે કાચુરે—પ્રીત૦
 શરણાંગત કેરી સંભાળ, સ્વામિ લેજો મહારા,
 આ પ્રવીણ હૃદય વસનારાંરે—પ્રીય.

ગરબ્દુ—

૩૦

મોજ મજ માણીએ, માનીતા મહારા,
 છેજી છેગાળા. વિલાસી છે બહાલા.....ટેક.
 મ૦ મુ૦—લટક મટકથી ચાલો, મલકાવી મોહીની,
 માની મેમાનને મનાવા.....મોજ.
 ગરબ્દુ—રંગે રંગાવી, અનંગે જગાવી.
 લટુ આ લાલને, બનાવા.....મોજ.

સાગર—

૩૧

સ્વપ્ન સમી છે. મહુમાયા;
 નર રઘવાયા, મીથ્યા સુખના, મોહિ લપટાયાટેક.
 મૃગજળ જોઈ, મૃગ ધાયા,
 પ્યાસી મનહું ત્રપ્ત થયું ના
 અંતે પસ્તાયા.....સ્વપ્ન.

સાગર સંસારે નહાયા,
 હુનિયા ફાની, સત્ય એ માની
 હર દારે ધાયા.....

પુષ્પા—

૩૨

આવો આવો રસિલા રાજ,

બહાલા હૈયાના હાર;

ભાર—શ્યાણી સુંદરિ સુન્નન.....આવો.

પુષ્પા—થયો પ્રિયનો મેળાપ, ગયાં શોકને સંતાપ;

ભાર—એ સઉ પુષ્પનો પ્રતાપ.....આવો.

ખારા સાગરમાં ભળિયાં, મીઠાં સરીતાનાં પાણી.

પુષ્પા—શાણા શોખીલા રાજ પુરી આલાકી જાણી...આવો.

સર્વે—

૩૩

ધન્ય ધન્ય પ્રવીણ પરમ પુનિત આર્ય નારી,

ધન્ય રાય સાગરકુમાર સ્નેહ ધારી.....ટેક.

વિજય વિજય સત્ય પ્રેમનો સદાય થાયે,

આર્યમાં ઉપજવો પ્રભુ પ્રેમએ સદાયે;—

નામદાર મુંબઈ સરકારની

ગવર્નમેન્ટ લેખોરેટરીમાં વિદ્વાન સરકારી ડાક્ટરે અમારી બનાવેલી બાદશાહી ચાકુતી અનંગ વિલાસની ગોળીઓ એનાલાઈઝ કરીને તેમાં કાષ્ઠપણુ જાતની નુકશાનકારક ચીજ નથી એવું સરટીફિકેટ આપેલ છે. અને એ ઉમદા રજવાડી દવા અકસીર હોવાથીજ વિજ્ઞાયતમાં પાસ થયેલા મોટા ડાક્ટરો, રાજા મહારાજાઓ, નવાબો તથા દેશી અને ઇંગ્લેજ ગૃહસ્થો અને મોટા સરકારી અમલદારોમાં પણ બહુ વખણાય છે.

બાદશાહી ચાકુતી.

અનંગ વિલાસ.

ગમે તે કારણથી ગુમાવેલી તાકાત પાછી લાવે છે. પુરુષાતન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી ચાકુતી વીર્યવીકારના તમામ વ્યાધી મટાડે છે. અને વીર્ય ઘટ્ટ બનાવી ખરું પુરુષાતન આપે છે. ખરી મરદાઈ આપનાર અને નબળા માણસને પણ જીવાનની માફક બેરાવર બનાવનાર. આ દવાનો લાભ લેવા અમારી ખાસ લલામણ છે. આ દવા વાપરવામાં કાષ્ઠપણુ જાતની પરેજીની જરૂર નથી ૪૦ ગોળીની ડબ્બી એકના રૂપીયા દસ.

બાદશાહી યુનાની લેપ.

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે; અને તે નસોને પુરતી તાકાત આપે છે. ખરું પુરુષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફતેહમંદ ઇલાજ છે. આંડિસ એકની ડબ્બીના રૂપીયા આઠ તમામ દવાઓનું પોસ્ટ ખર્ચ જુદું.

ડાક્ટર કાલીદાસ માતીરામ—રાજકોટ-કાઠીયાવાડ.

જાહેર ખખર.

અમારી કંપનીના નીચલા નાટકોનાં ગાયનોની
ચોપડીઓ જ્યાં અમારો મુકામ હશે ત્યાંથી નીચલી
કિંમતે રોકડેથી મંગાવ્યાથી મળશે.

ચોપડીનું નામ.	કિંમત.
બીલ્વમંગળ ઉર્ફે સૂરદાસ...	...૦-૨-૦
શ્રી ભક્તિવિજય...	...૦-૨-૦
સુરેષા હરણુ	...૦-૨-૦
નાગર ભક્ત...	...૦-૨-૦
નીલમ માણેક	...૦-૨-૦
યોગકન્યા	...૦-૨-૦
મનહર મેના...	...૦-૨-૦
મહાશ્વેતા—કાદમ્બરી	...૦-૨-૦
રજની ચંદ્ર	...૦-૨-૦
જાહેર શમશીર	...૦-૨-૦
શ્રી જયમળી	...૦-૨-૦
માતૃપીતૃ ભક્ત યુંડરીક	...૦-૨-૦
ઉવશી-પુરુષ	...૦-૨-૦
ત્રિપદ પદમાણી	...૦-૨-૦
જેસલ તોરલ...	...૦-૨-૦
બીરખલ બાદશાહ	...૦-૨-૦
પ્રવીણ સાગર...	...૦-૨-૦

